



มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขางานท่องเที่ยว
อาชีพมัคคุเทศก์

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขางานท่องเที่ยว อาชีพมัคคุเทศก์

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

อาชีพมัคคุเทศก์คือ การนำนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มคณะเพื่อชม สถานที่ต่าง ๆ หรือทัศนศึกษาตามแผนการที่กำหนดไว้ หรือตามความต้องการของนักท่องเที่ยว ดูแลอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบาย เดินทางไปพร้อมกับนักท่องเที่ยวเพื่อนำชม และศึกษาสถานที่ต่าง ๆ อธิบายเกี่ยวกับกฎระเบียบต่าง ๆ อธิบายจุดที่น่าสนใจทั้งหมดและให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว ตอบคำถามของนักท่องเที่ยวและให้ข่าวสารหรือความรู้ อื่น ๆ ตามที่ต้องการ

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

1

... N/A ... (รายละเอียดของชุดฝึกอบรมที่ได้รับการรับรองตามการปรับปรุงในแต่ละครั้ง แสดงในตารางข้างล่าง ข้อมูลครั้งล่าสุดจะแสดงอยู่ในบรรทัดบนสุด)

ครั้งที่ (อื่น ๆ):N/A.....

ครั้งที่ประกาศก่อนหน้านี้ N/A.....

วันที่ประกาศ N/A

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร

สาขางานท่องเที่ยว

อาชีพมัคคุเทศก์ทั่วไป ระดับ 5

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

คุณวุฒิวิชาชีพมัคคุเทศก์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ

เนื้อหา

0326

จัดการเรียนรู้ด้านงานมัคคุเทศก์

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขางานท่องเที่ยว อาชีพมัคคุเทศก์ทั่วไป ระดับ 5

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้านงานมัคคุเทศก์โดยบุคคลจะต้องมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีทักษะการสื่อสาร ประสานงานด้วยภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ

- 2. มีส่วนร่วมในการวางแผน บริหารจัดการ และกำหนดนโยบายขององค์กร
- 3. กำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน และเลือกวิธีในการแก้ปัญหาที่เหมาะสม
- 4. สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน
- 5. เรียนรู้และการประเมินผลการทำงานของตนเองได้

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

- 1. ผู้ที่มีคุณวุฒิวิชาชีพระดับ 5 สาขาอาชีพมัคคุเทศก์ ต้องมีคุณวุฒิวิชาชีพไม่ต่ำกว่าสมรรถนะและเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่กำหนด
- 2. ผู้ที่มีคุณวุฒิวิชาชีพระดับ 5 สาขาอาชีพมัคคุเทศก์ต้องมีประสบการณ์ทำงานอย่างน้อย 3 ปี
- 3. ผู้ที่มีคุณวุฒิวิชาชีพระดับ 5 สาขาอาชีพมัคคุเทศก์ จะต้องมีความสอดคล้องตามเกณฑ์ของสมรรถนะอาชีพในคุณวุฒิวิชาชีพขั้น 3 และ ขั้น 4 สาขาอาชีพมัคคุเทศก์

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

บุคคลในกลุ่มอาชีพมัคคุเทศก์ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการมัคคุเทศก์ทั่วไป เช่น การถ่ายทอดงานมัคคุเทศก์ และการประเมินผลการพัฒนาตนเองด้านงานมัคคุเทศก์เป็นต้น

51113 อาชีพมัคคุเทศก์ (Travel Guides)

หมายเหตุ : ข้อกำหนดเบื้องต้นให้ปฏิบัติตามพรบ. ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

N/A

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

0326 จัดการเรียนรู้ด้านงานมัคคุเทศก์

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 07/06/2559

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล	03	มัคคุเทศก์	032	มัคคุเทศก์ทั่วไป

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 07/06/2559

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
032	มัคคุเทศก์ทั่วไป	0326	จัดการเรียนรู้ด้านงานมัคคุเทศก์	03261	การพัฒนาตนเองด้านมัคคุเทศก์อย่างต่อเนื่อง
				03262	ถ่ายทอดงานมัคคุเทศก์
				03263	ประเมินผลการพัฒนาตนเองด้านงานมัคคุเทศก์

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0326
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ จัดการเรียนรู้ด้านงานมัคคุเทศก์
3. ทบพวนครั้งที่ - / -
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

มัคคุเทศก์

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลที่ทำหน้าที่นำเที่ยว ซึ่งจะต้องพัฒนาตนเองด้านมัคคุเทศก์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

การท่องเที่ยว การโรงแรมและภัตตาคาร

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

พรบ. ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2551

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
03261 การพัฒนาตนเองด้านมัคคุเทศก์อย่างต่อเนื่อง	1. มัคคุเทศก์เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและสถานการณ์ปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง 2. มัคคุเทศก์วิเคราะห์สถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจนำเที่ยวอย่างถูกต้อง	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน
03262 ถ่ายทอดงานมัคคุเทศก์	1. ขั้นตอนการปฏิบัติงานมัคคุเทศก์ได้ถูกนำมาวางแผนเพื่อการสอนงานอย่างถูกต้องและครบถ้วน 2. การสอนงานได้รับการประเมินอย่างเป็นระบบ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน การสาธิตการปฏิบัติงาน
03263 ประเมินผลการพัฒนาตนเองด้านงานมัคคุเทศก์	1. แผนการพัฒนาตนเองได้ถูกเขียนขึ้นอย่างครบถ้วน 2. มัคคุเทศก์ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ได้อย่างครบถ้วน 3. มัคคุเทศก์ประเมินผลการพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ 4. ผลการประเมินการพัฒนาตนเองได้ถูกนำมาพัฒนาแผนการพัฒนาด้านตนเอง	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองด้านมีคุณลักษณะอย่างต่อเนื่อง

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. กระบวนการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

2. ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและสถานการณ์ปัจจุบัน

3. ผลกระทบสถานการณ์ปัจจุบันต่อธุรกิจนำเที่ยว

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. รายงานการพัฒนาตนเอง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. เอกสารที่เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองด้านความรู้ในงานมีคุณลักษณะ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ควรแนะนำวิธีการประเมินเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้านงานมีคุณลักษณะ

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้

2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องพัฒนาตนเองด้านมีคุณลักษณะอย่างต่อเนื่อง

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. วางแผนการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

2. เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างต่อเนื่องและถูกต้อง

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. ชุดสาขารวม/กลุ่มอาชีพรวม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือการประเมิน

1. แบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก

2. แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน

ดูรายละเอียดจากคู่มือการประเมิน